Ч. 9 (11.350). Львів, неділя 13. січня 1929. Оплачено готівкою. Рік XLVII.

# ДІЛО

ВИХОДИТЬ ЩОДНЯ РАНО

РЕДАКЦІЯ І АДМІНІСТРАЦІЯ: Львів, Ринок ч. 10, II. пов. Конто почт. щадн. 143.322. Адреса для телеграм: „Діло", Львів. Гол. Редактор приймає від 11–12 год. передполуднем. Рукописи не звертаються.

ПЕРЕДПЛАТА: М.сячно: в краю 4·50 зол. За границею: В Америці 1 долар, Франції, Голяндії, Бельгії 30 фр. фр. Італії 7·50 зл., Німеччині 7·50 зл., Швайцарії 5 шв. фр., Чехословаччині 70 ч. к., Румунії 150 леї, Болгарії 7·50 зл., Австрії 7·50 зл. — Зміна адреси 1 зол.

Телеф. Редакції: 29·41. „ Друкарні: 29·26. В СПРАВІ ОГОЛОШЕНЬ ЗВЕРТАТИСЯ ДО АДМІНІСТРАЦІЇ. ЦІНА ОДНОГО ПРИМІРНИКА 20 сот.

## Державний переворот у Югославії.

*Львів, 11. січня 1929.*

Внутрішня недуга Югославії почалася давно, бо ще в 1921 р., коли то дня 28. червня принято т. зв. видовданську конституцію королівства Сербії, Хорватії і Словенії. І саме ту конституцію уневажнив теперішний югославянський король Олександер манiфестом з дня 6. січня 1929 р.

Що представляла собою конституція з 28. червня 1921 р. і як її ухвалено? — Відповідь на це питання кине яркий жмут світла на всю пізнішу історію внутрішних відносин у Югославії аж до останнього перевороту. Отже ще тоді, при ухвалюванні конституції, представники новоздобутих Сербією країв заявилися проти тієї конституції, бо вона давала політичну перевагу і ставила в упривілеєне становище сербів. Найвпливовіша вже тоді ґрупа хорватів під проводом пок. Ст. Радіча відмовлялася від участи в Установчих Зборах. Вправді брали в них участь правіші хорватські партії, що висували проєкт федералістичної конституції, але коли його зіґноровано, то й вони покинули Установчі Збори в відповіднім протестом проти штучного закріплювання політичної геґемонії сербів. В Установчих Зборах з 28. червня 1921 р. не брало участи в голосуванні над конституцією аж 161 послів. Проти неї голосувало 35, а принято її 223 голосами, тобто більшістю заледви 27 голосів. І зараз-же по принятті тієї конституції почалася завзята боротьба з нею. Вона тривала аж до 6. січня 1929 р.

Перипетії тієї боротьби загально відомі. Найзавзятішим ворогом видовданської конституції був пок. Ст. Радіч. Боровся він з нею усякими можливими засобами. Був приневолений еміґрувати і з еміґрації кермував політичною тактикою своєї партії в краю, ввійшов у зносини з більшовиками і знов вернув до краю. Вкінці впав жертвою політичної нетерпимости чорногорського посла в сербській скупштині дня 20. червня 1928 р., коли то був важко ранений і внаслідку тієї рани опісля помер у Загребі. Стріли в скупштині, що спричинили на місці смерть Павла Радіча і в наслідку рани спровадили смерть і на провідника хорватської селянської партії Степана Радіча, були переломовими у внутрішньому житті Югославії. Хорвати збойкотували скупштину і заявили, що не ввійдуть до неї ніколи. Вони поставили ультимативне домагання перетворення Югославії у федеративну державу.

Білгородський урядовий осередок з тими домаганнями хорватів не рахувався. „Крівава" скупштина радила далі, а уряд Корошеца, словенського народнього клерикала, почав робити конкретні заходи в тому напрямі, щоби „вкоротити самоволю і сваволю" хорватів. Вже з нагоди свят десятиліття Югославії прийшло у Загребі дня 1. грудня 1928 р. до кровопроливу. Вслід за тим уряд Корошеца звільнив зі становища загребського жупана та призначив на його місце офіцера полковн. Максимовича, який рівночасно і в звязку з тим авансував на ґенерала. Максимович заповів, що буде перестерігати передовсім закону про охорону держави. Хорвати запротестували проти мілітаризації цивільної влади і поставили до уряду ультимативне домагання відкликати Максимовича й інших (двох) новопризначених військових жупанів. На тому тлі повстали непорозуміння в кабінеті Корошеца і цей був примушений податись до димісії.

Новий кабінет було важко зложити. Ініціятиву в поладнанні кризи взяв на себе сам король. Він увійшов у контакт з усіми партіями і викликав з Загребу наслідника Ст. Радіча д-ра Мачека. Д-р Мачек поїхав до Білгороду вперше по відомих стрілах у скупштині і заявив королеві недвозначно, що одиноким виходом зі становища є зміна конституції в напрямі переміни Югославії в федерацію. На тім самім становищі став і другий представник Хорватії Прібічевич. Зміна конституції могла відбутись шляхом розпущення теперішньої „крівавої" скупштини та вибору нової установчої палати. На те, як бачимо, король не пішов і ступив на протиконституційний шлях розвязання парляменту та введення монархічної диктатури.

Король і його окруження хочуть, видно, диктатурою усунувати внутрішні відносини в Югославії і тим самим піднести престіж держави на зовні. Бо нікому не секрет, що на міжнародній арені втратила Югославія всякий помітніший вплив завдяки своїм внутрішнім відносинам. До того вона в тій ділянці була останніми часами постійно у дефензиві перед Італією. Втратила всякий вплив у Альбанії на користь Італії та не проявила взагалі ніякої відпорної активности ні ініціятиви в паралізуванні закріплювання італійських впливів на Адрійському Морі. З тої самої причини наступило також некорисне для Югославії італійсько-мадярське зближення. Про такі суто балканські справи як македонське питання та напружені в звязку з тим відносини з Болгарією вже й казати не приходиться. Словом положення важке і якщо фактично зовнішний престіж Югославії ще не скотився до нулі, то це виключно завдяки Франції, яка має свої рахунки з Італією та старається вести свою, паралізуючу італійські впливи, політику на Балканах.

Одначе, поминаючи все те, для нас найцікавішим буде питання, чи цей переворот направду дасть його спричинникам сподівані наслідки. В те треба дуже сумніватися. З опублікованої вчора заяви провідника хорватської селянсько-демократичної коаліції д-ра Мачека виходить, що теперішні білгородські диктатори не хочуть рахуватися з домаганнями хорватів і примусять до ще більшої, ніж була досі, централізації Югославії та до цілковитої асиміляції хорватів. Д-р Мачек заявив далі недвозначно, що хорватів „ніщо не приневолить, щоби вони й на далі остали в межах одноцілої держави СХС". З того висновок, що Югославію ждуть далі великі та дуже важкі дні. Не виключене, що замісць внутрішньої консолідації дійде до повного внутрішнього розвалу тієї держави та в наслідках до її розділу на два окремі політично державні організми, якщо не гірше.



# Наші соціялісти про себе.

**Відновлення УСДП.**

**(Що говорить про УСДП. її голова д-р Лев Ганкевич.)**

Варшавська Пресова Інформація „Вшистке Стронніцтва" в останньому часі приносить досить багато матеріялу з українського партійного життя. Стрічаємо там досить вичерпуючо поданий (за „Ділом") звіт із останнього конгресу УНДО, програмову деклярацію УСРП та інтервю з д-ром Львом Ганкевичем на тему відновленої УСДП.

В даній хвилі цікавить нас у першу чергу УСДП. її завдання, цілі й сподівання, і тому вважаємо потрібним присвятити деяку увагу „спеціяльному інтервю" представника спеціяльного варшавського органу з д-ром Львом Ганкевичем. Отже що сказав на тему УСДП, її відновленого чи відновлюваного життя-буття та взаїмовідносин до інших партій її голова?

Ще на кілька днів перед конгресом УСДП уважав розмовець передчасною реституцію української соціял-демократії. Однак вигляд конгресу, його рівень і поважний настрій переконали його в помилковости його погляду. Навпаки, д-р Ганкевич переконався, що саме тепер прийшла пора відновити і продовжувати діяльність давньої УСДП. Передвоєнні конгреси були здебільшого обсилані селянськими делегатами. Останній конгрес УСДП був обісланий делеґатами українського міського пролетаріяту. Всі делеґати висловилися за відновою українського соціялістичного руху. Скликання останнього конгресу було вимогою соціялістичних діячів і прихильників з Дрогобича, Стрия, Долини, Калуша і перемиської організації, яка єдина — без огляду на розвязання партії польською владою в 1924 р. — не припиняла своєї діяльности, спираючись на своїх заможних кооперативах. Все те складається на китицю найкращих вражінь і заповідає гарний розвиток українського соціялістичного руху.

Конгрес висловився за вдержанням тих самих форм політичного руху, які істнували перед війною. Шож торкається професійного руху, то в тій справі висловиться конференція українських професійних організацій, яка відбудеться в січні в Дрогобичі. Для організації українських робітників деревного промислу буде скликана в пізнішому часі окрема конференція в Долині.

Конгрес не означив відношення до істнуючих інтернаціоналів. Багато бесідників противилося, а щонайменше робило застереження щодо приступлення до II. Інтернаціоналу, однак ні один бесідник не заявився за приступленням до III. Інтернаціоналу. Та нема найменшого сумніву, що скорше чи пізніше УСДП приступить до одного з інтернаціоналів.

Конгрес постановив вислати письма до поодиноких соціялістичних партій для навязання контакту. Відносини до польського соціялізму, а радше до ППС (з виключенням „Революційної Фракції) — є залежні від становища останньої. „Стоїмо — каже д-р Л. Ганкевич — перш усього на ґрунті спільности професійного руху, отже хочби з того погляду повинні уложитися якнайкращі відносини між нашою партією і ППС. Колиж я підкреслив, що уклад добрих відносин залежить головно від ППС, то я мав на думці ту автономію, яку застерігаємо собі для українських робітничих мас у рямках спільного професійного руху".

При тому розмовець зазначує, що велике обурення в українських робітничих сферах викликала видана недавно польським соціялістичним послом Гавзнером книжка про польсько-українську боротьбу в 1918 р. „Факт, що польський соціяліст десять літ тому організував польські професійні союзи проти нас і взяв на себе пролив крови робітників — після десяти літ важко простити, а тим менше забути. Скоро однак пише про те книжку після десяти літ польський соціяліст, посол ППС — і в додатку на кількох місцях означує наш нарід назвою „дзіч", то такий факт — поминаю вже, що кидає погане світло на ППС — але в наших соціялістичних діячів мусить викликати огірчення і недовіря. Вкінці є це льокальні справи, а про навязання ближчих взаємин між нами і ППС рішатиме найвища партійна влада ППС у Варшаві, однак добре згадати і про ті справи, щоби на них звернути увагу загалу чесних польських соціялістів".

Що торкається українських партій, то найближчою ідеольогічно до УСДП є Українська Соц.-Рад. Партія. Ближче порозуміння з радикалами є ще й тому можливе, що впливи обох цих партій не колідують зі собою, бо УСДП організує міський пролетаріят, а радикали сільський. В часі виборів істнувало порозуміння між соц.-демократами і радикалами, на якого основі радикали зобовязалися віддати соц.-демократам один мандат, однак досі не вивязалися зі свого зобовязання. Інші українські партії є або буржуазні або комуністичні і з ними УСДП не може співпрацювати.

Що торкається відношення до Рад. України, то годиться зазначити, що „Радянська Україна є нашою територією, і коли говоримо про Українську Соціялістичну Республику як про свій ідеал, то обіймаємо думкою також українські землі. Хоч не погоджуємося зі сучасним режімом на Рад. Україні, хоч нераз зазначували ми в тій справі наше становище, всеж таки ми є і будемо принциповими противниками всякої інтервенції проти Рад. України".

Ось як зясував загально д-р Лев Ганкевич

головні напрямні партії, що воскресла із мертвих в днях 8. і 9. грудня мин. року. Не маємо наміру аналізувати поодиноких думок і поглядів шан. розмовця, однак уважаємо потрібним звернути увагу на деякі як не противорічности, то щонайменше неясности. А саме неясними в значній мірі є два питання: питання приналежности до Інтернаціоналу і справа професійних організацій. В першій справі голова відновленої партії приводить напрямні дискусії на конгресі, підкреслюючи, що багато бесідників робило застереження щодо II. Інтернаціоналу, однак ніхто не заявлявся за III. Інтернаціоналом. З цього виходилоб, що III. Інтернаціонал є виключений. Однак у дальшому розвитку думок д-р Ганкевич зазначує більше від себе, що „наша партія скорше чи пізніше зголосить акцес до одного з інтернаціоналів“. Тут знову справу майбутньої приналежности до інтернаціональної соціялістичної організації піддано в сумнів. Але з дальших слів д-ра Л. Ганкевича знову помітно, що III. Інтернаціонал є виключений. Бож III. Інтернаціонал є Комінтерном, а УСДП виключує можливість співпраці з комуністичними партіями, а тим самим і виключує можливість приналежности до Комінтерну. І не тільки це! УСДП думає про наладнання відносин з ППС, що ясно вказує на майбутню приналежність до II. Інтернаціоналу і що ліквідує всі сумніви на цю тему.

Другою не зовсім початково ясною справою є справа професійних організацій. Спершу зазначує д-р Ганкевич, що про професійний рух українського робітництва й його форми висловиться січнева конференція „всіх українських професійних організацій“ в Дрогобичі, згодом підкреслює, що УСДП стоїть „на ґрунті спільного професійного руху“, щоби вкінці дійти до домагання автономії, яку „застерігаємо собі для українських робітничих мас“.

На всякий випадок в основних питаннях відновлена УСДП, а вірніше її провід ще не має вироблених поглядів, що погрожує небезпекою зічної хиткости, прикметної передвоєнній УСДП.

## По широкому світі.

Англійські безробітні організують новий „похід на Льондон“. Вибрали 1000 делеґатів, які підуть з ріжних центрів до столиці демонструвати. Можливе, що влада на цей похід не дозволить.

Радянський комісаріят торгівлі видав розпорядок митовим урядовцям впускати без мита вугілля зі Спол. Держав. Цей розпорядок торкається і інших держав, де нема мита на вугілля.

Папа годиться на порозуміння з Квириналом і мав устійнити деякі його пункти на засіданні кардинальської консистерії. Вони будуть оголошені і предложені до ратифікації італ. парляментові.

Мадярський реґент Горті звільнив з уряду міністра справедливости Фесті, на його власне домагання і передав усі його справи премієрові міністрів гр. Бетленові.

У Ґлесгові на вічу робітничої партії, де мав промовляти бувший міністр Гендерсон прийшло до бійки з комуністами та до інтервенції поліції.



## Краєве представництво Закарпаття.

Як відомо, при недавніх виборах до самоврядних установ вибрано на Закарпатті 12 членів краєвого представництва, а 6 членів того представництва іменував чсл. уряд. Таким чином краєве представництво Закарпаття складається з 18 осіб. В тому числі є 8 українців („русинів“), 4 чехів, 3 мадярів і 3 жидів. Між 12 вибраними представниками є 5 українців, 3 мадярів, 3 жидів і 1 чех, між іменованими — 3 українців і 3 чехів. Членів правительственних партій є 12, членів опозиційних партій — 6.

З уваги на заґарантовану Закарпаттю автономію в мирових договорах це перше краєве представництво Закарпаття, що на днях має уконститууватися, заслугує на увагу цілого українського громадянства. Чехословацька республика, діставши під свою владу українське Закарпаття, зобовязалася в сен-жерменському договорі з 10. вересня 1919 р. надати цій країні автономію з власним соймом, що мав би за завдання ухвалювати закони в справах мови, шкільного навчання, віроісповідань, місцевої самоуправи і т. п. Майже десять літ ждало населення Закарпаття на ту свято обіцювану й ґарантовану йому автономію і нарешті діждалося — краєвого представництва в поданому вище складі.

Ясно, що це краєве представництво Закарпаття не є ніяким соймом і не відповідає настроям тамошніх мас, а про переводження в життя автономії нема що навіть говорити. Це просто таке саме представництво, як його має Чехія, Моравія зі Шлеськом і Словаччина, з тою тільки ріжницею, що вибори до краєвих представництв у тих країнах відбувалися без такого натиску згори, який мав місце на Закарпатті. Щож до іменованих членів, то в згаданих країнах іменовано побіч членів правительственних партій також представників партій опозиційних, коли міжтим на Закарпатті іменовано самих правительственників.

Конституційно-правнича комісія чсл. парляменту уважає введення краєвого представництва на Закарпатті провізорією. Це тимчасове представництво вводить на Закарпатті таку саму адміністрацію, яка обовязує і в інших частинах держави. Все те, мовляв, у нічому не преюдикує оконечного введення автономічного режіму, який Закарпаттю забезпечують мирові договори і чсл. конституція.

Краєве представництво Закарпаття після свого уконституування і зложення присяги на вірність державі вибирає краєвий уряд (виділ), зложений з 6 членів і 6 заступників. Цей вибір важний на 6 літ, бо й раз на 6 літ вибирається згл. іменується і краєве представництво.

Так вивязуються чехи з принятого на себе зобовязання надати закарпатській країні і її населенню повну самоуправу з власним соймом включно!



## Нове джерело доходу „Рідній Школі“.

**Патент — грамота для „Рідної Школи“.**

Кожний купець і промисловець обовязаний викупити з початком року — патент від 10 зол. до 200 зол. залежно від підприємства. Це дає величезні доходи. Знаємо, що „Рідна Школа“ не має досі сталого бюджету — бо жертви пливуть неодностайно. Якщо всі пов. Кружки „Рідної Школи“ занялися би по повітах викупном патентів-грамот „Рідної Школи“, то сталий дохід протягом одного місяця можнаб означити на 9—10 тисяч долярів. Виходячи зі слушного заложення треба приймити, що всі, що користають з заробітку і що черпають доходи з плодів нашої землі — в першій мірі купці, лікарі, адвокати, ремісники і священики, повинні безумовно викупити патент-грамоту. Патент виносив би 10 проц. плаченого річного податку. Не лише наші люди повинні викупити грамоту, але вартоб подбати, щоби це зробили і чужі (жиди) як малу відплату за живлення себе соками нашої землі.

Пропоную такі норми:

I. катеґорія: Центросоюз, Маслосоюз, фабрики, лікарі, адвокати — 10—20 дол. II. кат.: Повітові Союзи, гуртівні склепи — 5 дол. III. кат.: Кооперативи, склепи, книгарні, молочарні — 1 дол. IV. кат.: Будки, різники, товари мішані, склади товарів — від 5 до 9 зол.
V.—VIII. кат.: Ремісники від 1 зол. до 6 зол.

Патент-грамота, був би прикрасою дому і був би контролею патріота, якого гарні слова не завсіди покриваються з його фактичною жертвенністю. Розуміється, що викупно грамоти не припиняє дальших постійних 1 проц. жертв на „Рідну Школу“. Думку цю піддаю під розвагу нашого ідейного громадянства і думаю, що ніхто не повинен відказатися від цього обовязку.

На викупно патенту складаю 1 дол.

*Іван Скоморівський.*

РОМАН ЦЕГЕЛЬСЬКИЙ.

## У 26 хвилинах до Америки.

(Докінчення.)

„Мене огорнуло дивне почування безпростірности, начеби я вже давно плив під водою та не знав, де є гора, а де долина. Я дістав заморочків: мені здавалося, що ціла кабіна обертається довкруги мене. Всеж таки вспів я звинути свою сітку і почав злізати зі свого леговища. Нараз заувважав, що вишу свобідно у просторі, як якийсь дух! За хвилину побачив я капітана, що свобідно плив до мене у повітрі, як вправний нурець — він зблизився до моєї ванни і поміг мені вхопитись за одно держало. Його поява пригадала мені фізикальні закони безтяготного стану і тепер щезло моє немиле почування, а зате пробудилося заінтересування! Я спостеріг, як відломки мойого годинника плавали свобідно у просторі, капітан намагався позбирати їх. Опісля спробував я дістатися до вікна кабіни. Свідомість знову вернулась до мене і мені стало страшно супроти космічної ваги моїх теперішніх пережиттів. Коли на поверхні землі денне світло продиралося лише, як мрачний сумерк крізь наші шиби, бачив я тепер ярку, розжарену до білости сонішну кулю, що стояла на тлі чорного неба. Навкруги сонця блистіло безліч зір, а недалеко вєнів серп зростаючого місяця. Так казали би на землі, бо у вільній від пари стратосфері виразно видно також неосвітлену часть місяця у світлі, відбитім від землі! Користаючи з того, що на кораблі находився великий далековид, любувалися ми чарівним видом поверхні місяця. З великою пластичністю зарисувалися кратери Ґолін і Аґріппа у скісних проміннях ранішного світла, а на стрімких збочах можна було розріжнити всілякі роди каміння.

Ярке сонце осліплювало мене; навіть у кабіні притемнювало сильне світло його наші електричні лямпи, а реліф нашого внутрішнього простору був похожий на живий дереворит з причини гострих обрисів тіни. На годиннику була 13-а година 12 мінут. Ми находилися у висоті 50 км. над землею. Зовнішна температура була 54 степ. нижче зера, а тиснення атмосфери лише 1 мм. живого срібла*). В кабіні було доволі тепло, хоч перервано електричне огрівання, тому, що горішня поверхня наших крил була чорна і звернена до сонця та через те вглитала в себе сонішні проміні. Землі не було добре видно, лише видно було під кораблем море мраки, як у горах.

Вже був час сісти до „їдального переділу“, але ця установа неможлива у кораблі для лету у стратосфері. Бо необхідно взяти під увагу, що тяготна сила грає велику ролю при поликанні страв та напитків тому, що причиняється до стягання зїдженої страви у шлунок. Правда, також особливі рухи їжиці посувають кусники страви автоматично вниз, одначе у безтяготному стані заходить небезпека головно підчас пиття, що щось попаде у дишницю, а звідси у легені. В часі одного пробного лету стратив був один машиніст життя через ликання у стратосфері. Від того часу заказали їсти і пити підчас лету через стратосферу. Є ще одна причина тої заборони: окрушини хліба, каплі води і порох не падуть у безтяготнім просторі „на землю“, але линуть у повітрі, а необережне поведення одного лише подорожнього могло би попсувати повітря до дихання і було би треба убрати ґазові маски та перетискати повітря скоренько через фільтр, щоби його перечистити.

Звичайний літак плаває вгорі завдяки тому, що держить його з долини маса повітря, а вгорі поверх його крил повстає простір із зниженою тиснення. Він двигає необхідний тяґар та переносить подорожніх з місця на місце наче в коші. Корабель, призначений до плавби у стратосфері, здобувши свою найбільшу скорість, є похожий на стрільно: він летить, наче величезний камінь, викинений велитнем з одного місця в друге; притягання землі компензується відосередніми силами, що виступають у часі лету корабля; крила грають ролю лише при відлеті і прилеті, отже при малих скоростях. Подорожні летять також з кольосальною скорістю. Взагалі скорість нашого корабля досягла 4 км. на секунду т. зн. ми летіли через світовий простір зі скорістю 4 рази більшою, як скорість гарматної кулі. Що секунди збільшалася наша скорість під впливом сили ракет на 35 метрів на секунду так, що до осягнення нашої найбільшої скорости могло перейти леда три мінути. Так довго тревав немилий стан надвишки тяготи. Ракетний корабель описує в короткім часі величезний лук понад землею, а подорож на нім з Берліна до Ню Йорку тревае всього 26 мінут.

В часі лету у таких високих сферах проявлюють силу коротковилясті проміння вселенної. Ці проміні ділають на фотографічну плиту подібно, як проміні Рентґена і можуть бути шкідливі для людського організму. Але оловяне скло, з якого зладжені вікна кабіни, перепускає ці про-

*) Нормальне тиснення повітря має 760 мм. живого срібла.

# До боротьби з алькоголем і тютюном.

**Під увагу Українському Громадянству!**

В останніх десятиліттях перед світовою війною, а ще більше після війни, в усіх державах світу піднявся дуже сильний протиалькогольний рух. Він довів до того, що деякі держави нпр. Злучені Держави Північної Америки та Фінляндія, завели в себе прогібіцію, себто заборонили виріб і продажу алькогольних напитків, а інші обмежили продажу напитків окремими законами; сюди належать: Англія, Норвегія, Швеція, Польща, Союз Радянських Республик, Канада й Австралія. В тих державах громадяни самі можуть вирішувати, чи мають бути в даній громаді коршми, чи ні.

Побіч державних чинників ведуть протиалькогольну пропаганду громадянські протиалькогольні організації, які шляхом устної пропаганди, курсів, преси та літератури стараються освідомити широкі маси громадянства про шкідливість алькоголю та про необхідність повного стриму від алькоголю. В Польщі є 12 протиалькогольних товариств, що мають за осередок „Польську Протиалькогольну Лігу" з осідком у Познані; вони видають 6 протиалькогольних органів, що-року устроюють конгреси, зїзди, курси, виставки то-що, а для хорих алькоголіків улаштовують спеціяльні шпиталі і приюти. Висліди тої праці дуже показні: сотні тисяч молоді виховуються в протиалькогольному дусі, а десятки тисяч інтелігенції та селян і робітників освідомлюються в шкідливости алькоголізму. Провідниками польського протиалькогольного руху є священики, вчителі та лікарі. Кілька чи кільканадцять років такої праці зовсім змінять облича польської держави щодо алькогольного питання.

Легко зрозуміти причини, задля яких увесь культурний світ із таким розмахом кинувся до боротьби з алькоголізмом. Наукові досліди, ведені лікарями, вчителями, економістами, суддями і т. д. ствердили поза всякий сумнів, що алькогольні напитки треба вважати найбільшою та найгрізнішою отруєю, яка вироджує цілі народи та робить їх нездатними до життєвої боротьби. А в безпощадній боротьбі за своє життя й істнування побідником може бути тільки той нарід, який зберіг своє тілесне здоровля та духову силу, який не визбувся відваги й готовости на всяку посвяту.

З того становища повинні підходити до розвязки алькогольного питання й наші народні провідники та широкі народні маси. Ми повинні усвідомити собі, які величанські скарби йдуть у болото з алькоголем та розвіваються з тютюневим димом. Із державного бюджету виходить, що українці під Польщею прокурюють та пропивають 400 міліонів золотих річно. А коли великі банки відмовляються давати незначні грошеві кредити нашим фінансовим інституціям, не вище $1/2$ міліона золотих, то який плач та лемент у пресі піднимається! А „Рідна Школа" мусить раз-у-раз містити розпучливі заклики „Ратуйте!", бо її вчителі по кілька місяців не дістають належної їм платні! А всякі інші культурні чи гуманітарні інституції скільки надармо просять і благають, щоби громадянство допомогло їм і не допустило до їх ліквідації! Отже ми добровільно даємо на пропаще **пів міліярда** золотих, а не в силі здобутися **на пів міліона**, щоб врятувати від загибелі свідому силу наших більших і дрібніших установ!

Соромом мусять горіти наші лиця, коли роздумуємо над тими цифрами.

Отсі міркування й диктують нам наші завдання на найближче майбутнє. Перед нашою — молодою в культурно-політичному змислі — нацією виринає необхідність переродитися й відродитися, обновити свого духа, навчитися самовідречення та самопосвяти, виховати себе та молоде покоління на племя, здатне до найбільших трудів та найбільшої самопожертви в імя найвищих національних ідеалів. А до того дійдемо тільки так, що відречемося всього того, що нам шкодить, що губить наше тіло й духа, що ломить нашу волю. Отже в імя кращого Завтра нашого народу відречемося алькоголю й тютюну.

**Не будемо пити й курити**, щоби зберігати здоровля, сталити характери відмовою від приємностей, щоб зашанувати національний капітал, а зайвий гріш вкладати на економічне та культурне піднесення народу; щоби зберегти в здоровлю тіла й духа грядучі покоління, які прийдуть після нас; щоб відтягти від пиянства слабодухів та вказати невідучим кращі життєві радощі, як ті, що їх дає пиянство; щоб викоріняти пияцькі традиції, що їх нам залишили наші предки, а з тим викоріняти все лихо, яке до нас дійшло як спадщина від наших дідів і прадідів!

До праці над обновою нашого духа та до боротьби з алькоголем кличемо всі верстви нашого народу: інтелігенцію, як народніх провідників; широкі маси селян і робітників, а перш за все: цвіт нашого народу, українську молодь.

Рік 1929-ий проголошуємо роком боротьби з коршмами, а особливож місяць лютий призначуємо місяцем боротьби з алькоголем та тютюном і взиваємо все українське громадянство, без ріжниці віку, полу та партійних переконань, до участи в цій боротьбі!

Рогатин, 28. грудня 1928.

**Українське Протиалькогольне Товариство „Відродження":**
Ю. Каменецький, голова. — Т. Мосорова, секретар.

**Союз Протиалькогольних Гуртків Молоді:**
Д-р М. Чайковський, голова — Т. Ковальський за секретаря.



ВІДГУКИ ДНЯ.

## Ще одна наша неясність.

1. січня! Скільки нарікань, відказувань, проклять на старий, скільки претенсій, надій, бажань, на новий рік! Кожному здається, що з хвилею, коли виб'є дванацята година, то минуться всі клопоти, зникне журба, розвіється сум, — а засяє безжурність, щастя і радість. Тому ціла куля земна радіє в цю ніч, видає лихом об землю а грішми об стіл, і коли вказівки на годиннику зійдуться в горі — здержує віддих і прислухується до тихої ходи молоденького Нового Року.

Ціла куля земська, тільки не ми. Св. Севастіян хоч і стоїть поруч латинського Сильвестра ні в голову собі не кладе, що на ньому фактично кінчиться старий рік. У той день, коли стрінете галичанина і спитаєте, чи йде сьогодня де на забаву, він вам певно відповість:

— Я?! Адже ж це не наш новий рік. Наш новий рік починається щойно 14. січня.

— Якже це? Новий рік і 14. січня?! А першого січня що?

— Нічого, звичайний собі день. Тільки, що тринацяту пенсію дають і на всяких письмах дається нове число року.

— Що на всяких письмах дається нове число, то вірю, а щодо тринацятої пенсії, це виглядає на казку — відповідаєте ви. — В нас у редакційних колах про таку диковижу ніхто й не чував.

— В редакційних, можливо, але ми — урядники...

— А нового року все таки, навіть із тринацятою платнею не святкуєте?

— Кажу вам: 14. січня. Цього вимагає традиція, патріотизм і привязання до обряду.

На тім розмова кінчиться і ви ждете терпеливо дві неділі.

По двох неділях, в один такий буденний день стрічаєте знову того самого знайомого.

— Щасливого Нового Року!

— Ой, щось він мені не занадто добре зачався.

— Ще не було часу!?...

— Якто! Дві неділі, то мало?

— Адже ж наш Новий Рік, щойно нині!

— Хіба ваш. Чоловіче, цілий світ уважає 1. січня за новий рік, а ви хочете його пересунути на половину місяця?!

— Вжеж самі мені раз казали, що наш новий рік починається 14. січня.

— Я казав!? Не пригадую собі.

— А справляєте ви його.

— Чому ні. Як є гроші, то й ввсім. Але тоді, коли всі...

Хитрий ми народ! Так собі урядили, що властиво не маємо нового року. Коли всі святкують, ми кажемо, що це не наш, коли маємо святкувати, тримаємо з цілим світом. На ділі виходить, що ми нового року загалом не маємо.

Одні кажуть, що це тому, щоби не приймати гостей і не посилати бажань. Другі пояснюють, що це тому, що ніхто з чужих нам дефінітивно не вирішив.

Але є ще й третя можливість.

Ми не признаємося, коли наш новий рік, щоби не оплачувати карт за нашитки на „Рідну Школу"!

*Галактіон Чіпка.*

міні дуже слабо. Тому ми були добре забезпечені перед ними. Боязкі товариші подорожі лякалися зудару з метеорами. Бо хоч метеори, що перелітають близько землі, є рідко коли більші, як зерната гороху, то їх удар не був би бажаний, тому, що їх скорість величезна (40 км. на секунду). Одначе метеори перемінюються вже у висоті 120 км. над землею в пару, бо огріваються там дуже сильно та парують, не зважаючи на дуже рідоньке повітря. Отже нема страху, щоби корабель, який летить у стратосфері, зустрінувся з яким метеором. Обчислено, при допомозі рахунку імовірности, що навіть підчас лету у міжпланетарні простори ракета мусіла би летіти яких 100 літ, щоби зударитися з одним космічним відломком.

О 18-ій годині 24 мінут розніся приказ, щоби подорожні примістилися у своїх ваннах та розпиняли сітки. Капітан перебіг всі кабіни та оглянув, чи всі сповнили його приказ. Опісля задзвенів дзвінок та зашуміли ракети, призначені до гальмування. Тим разом удалося мені опертися через дві мінути неміломy почуванню надвишки тяготи, я намагався держати голову у такім положенні, щоби не допустити до забурень в органі рівноваги, який находиться у середнім усі та рухав по трохи своїми членами, наскільки позволяла сітка. Нечайно сталося нещастя. Заступник німецької спортової преси, саме ревний спортовець, недоцінюючи небезпечества великої надвишки тяготи, він тихцем звинув сітку, щоби самому відчути почування надвишки тяготи у стоячій позиції. Тому, що опізнення нашого гальмованого руху дійшло до 35 метрів на секунду, наша „тягота гальмування" була чотири рази більша, як нормальна тягота землі, се натиск, який можна видержати лише в лежачій позиції поперек напряму лету. Саме почалося гальмування, коли я побачив згаданого пана, як він чіплявся судорожно держала біля моєї кабіни. Він старався удержати свої ноги на підлозі, але вже за хвилину впав, а ноги звернулися у напрямі лету. Я хотів крикнути до нього, щоби негайно уложив своє тіло знов поперек до напряму лету, але спізнився зі своєю радою: збільшене тиснення в напрямі лету випертло йому кров у долішну часть тіла та в ноги, його лице біліло чимраз більше, він пустився та полетів наче стріла під протилежну стіну, де лиг бездушно.

Підчас цього спинили ракети до гальмування і наш корабель звільнив зовсім свою скорість; світло, що падало крізь вікна, стало знов мрачне. Незабаром опинилися ми на землі о пів до 8-ої години рано після американського часу*).

Нашого раненого товариша винесли з корабля та завезли до центральної клініки в Ню Йорку. Він мав тяжке потрясення мозку, поломив собі богато костей і дістав внутрішню кровотічу. Кров під напором величезного тиснення призбирала в ногах розширила там сильно кровні судини і місцями розлилася по суміжніх тканях. З клініки пішов я до своєї кімнати у гостинниці, щоби якнайскорше написати статтю, бо статті заступників німецької преси мали перекинути вже в 12-ій годині в полудне ракетою системи Оберта-Ґоддарда до Німеччини, де дожидали ракети в пів до 19-ої години, по середно-европейськім часі".

*) Ріжниця між середньо-европейським часом і часом в Ню Йорку є 6 годин.

ВСЯ КОЛЯДА ДЛЯ „РІДНОЇ ШКОЛИ"!

Всі Кружки „Рідної Школи", Читальні, Луги, Соколи, Кооперативи, Церковні Братства, співацькі, музичні й аматорські гурти, українські громадяни, громадянки, молодь і дітвора — колядують і щедрують на „Рідну Школу"!

## Кровава масакра в Батятичах.

**Убиті та ранені.**

**Жовква,** 11. січня. Дня 11. січня в год. 16-ій в селі Батятичах (пов. Жовква) прийшло до кровавої масакри між місцевими селянами та тамошнім постерунком поліції. Селяни домагалися по 18 зол. за винаймлення воза до вожения дров. Фірма платила досі по 11 зол., а за інтервенцією жовківського старости підвищила заплату до 12 зол. Дорога у ліс іде селом Батятичі. Місцеве населення не хотіло перепустити підвод з інших сіл, які фірма хотіла вжити для звоження дров. У справі того конфлікту приїздив до Батятич заступник жовківського старости Стемпень. Його інтервенція була безуспішна. Тоді на місце вислали постерунок. Цей після вистрілу у повітря для перестороги другу сальву звернув до людей. На місці згинуло трьох селян, а кількох було ранених. Товпа розбіглася по довколичних селах, забираючи зі собою ранених і вбитих. Першу поміч жертвам стрілянини дали лікарі з Камінки Струмилової.

ПАТ подає, що ціла подія сталася наслідком агітації Сельробу. Один із убитих Василь Жабра, це нібито агітатор Сельробу.

—o—

## Бюджетова комісія.

**Варшава,** 11. січня. Нині після святочних ферій зачала праці бюджетова комісія. Засідання отворив віцепрезес пос. Вижиковський. На засіданні був мін. Чехович і віцемін. Гродиський. Бюджет мін-ства скарбу реферував пос. Голинський (ББ). На загал на основі внесень референта доходи бюджету будуть підвищені на 120,800.000 зол. Підвишку з доходів використають на 15-проц. додаток для урядовців і залізничників та мешканевий додаток для залізничників — разом 115 мілінів зол. На вечірнім засіданні виголосив експозе мін. Чехович. Між мін. Чеховичем і пос. Діямандом прийшло до перепалки, коли пос. Діяманд сказав, що міністр має 120 міліонів надвишки. Пос. Діяманд сказав міністрові, щоби був щирий та щоби признав, що не хоче обниження.

—o—

## Пос. Кшижановський зрікається мандату?

**Варшава,** 11. січня. Пос. Кшижановський (ББ), ген. референт бюджету, повідомив бюджетову комісію, що зрікається реферату ґен. референта бюджету та становища голови соймової скарбової комісії.

—o—

## Віцемін. Висоцький уступить.

**Варшава,** 11. січня. В політ. колах зачувати, що небаром уступить зі свого становища віцеміністр закордонних справ Висоцький.

—o—

## Воєвода Ґолуховський міністром?

**Варшава,** 11. січня. Кружляють тут чутки, що львівський воєвода Голуховський ввійде до уряду як міністр хліборобства.

—o—

## Перенесення надрад. Кучевського.

**Львів,** 12. січня. До ґродського староства у Львові прийшов декрет мін-ства вн. справ, на основі якого заступника ґродського старости радр. Кучевського перенесено з днем 15. січня на нове становище до Берестя над Бугом.

—o—

## Відповідь СРСР. на польську ноту.

**Москва,** 11. січня. (ПАТ) Нині в год. 12. вночі по моск. часі наркоміндел вручив польському шарже д'адеф Зелевіському відповідь на ноту польського уряду з 10. січня.

—o—

## Югославія верне до парляментаризму.

**Льондон,** 11. січня. „Дейли Експрес" в інтерваю свого білгородського кореспондента стверджує, що ген. Жівкович сказав, що як лише сповниться завдання теперішнього уряду, Югославія верне до парляментаризму.

—o—

## Державний переворот у Китаю.

**Льондон,** 11. січня. Із Шангаю повідомляють за японськими джерелами, що Чанг Чю Лінг, син Чанг Цо Ліна, якого національний уряд іменував шефом китайської адміністрації в Манджурії, перевів державний переворот. Заняв арсенал у Муклені й арештував Янг Кюї Тінга, бувш. шефа ген. штабу Чанг Цо Ліна та двох інших знатних манджурських вождів. Причиною перевороту було те, що Чанг Чю Лінг не хотів приняти національного прапора та підпорядкувати Манджурію під національний уряд. З Токіо прийшла урядова вістка, що бувш. шефа ген. штабу Чанг Цо Ліна Янг Кю Тінга вбили 11. січня врані. Він приказав убити ще й двох інших генералів.

—o—

## Біржа.

**Гроші.**

Американський долар 8·87 50—8·88 25, канадійський долар 8·81 50—8·82·00 чеська корона 0·26 33—0·26 66 австрійський шілінг 1·25 50 1·26 00 румунська лея 0·05 00 0·05·50 французький франк 0·34 50 0·34 75, швайцарський франк 1·71 50—1·72 00 фунт штерлінгів 43·50 00—43·80 00, радянський червінець 18 50 19·5

Золото: 20 корон 36·50·00 36·80·00 20 франків 33 75 00—34·40·00, 20 німецьких марок 41·70·00—42 00 00, 10 російських рублів 46 50 00 4 70·00

Срібло: Австрійська корона 0·69·00—0·70 00, 5 австрійських корон 3 60·00 3·70 00, австрійський фльорен 1·80·00—1·85 00, російський рубель 3·00·00—3·10·00 копійки за рубель 1·50·00 1·55·00

**Збіжжя.**

Пшениця двірська 45 25—46·95 пшениця селянська 43·00—44·00 жито галицьке 32·75—33 75, ячмінь галицький броварняний 34·50—35 50, ячмінь на млино 27·50—28·50, ячмінь пастівний 35·50—36 25 овес галицький 28 50—29 50 кукурудза румунська 36·00—37 00, бараболя промислова 4·75—5·00, фасоля біла 85 00—100·00 фасоля колірова 50·00—55·00, фасоля краєва 65·00—75 00 горох пів-Вікторія 51·00 55 50, горох пільний 38·00—40 00, бобик 32 75—33·75, мішанка паст. в зерні 0·00 00·00, вика 38·00—40 00 сіно солодке краєве прасоване 18·00—0·00, солома прасована 8·00—9 00, гречка 31·75—32·75, льон 72·00—74 00, лубінь синій 92·00—93 00 ріпак озимий 70·00—72·00, мука пшенична 40 прц. 72·00—73·00, мука пшенична 65 прц. 70·00—79·00, мука житна 65 прц. 50·00—50·0 грисік кукурудзяний 67 00—70·00, мука кукурудзяна 49·00—51·00, отруби житні 22·50—23·50 отруби пшеничні 23·00—23·50, крупи гречані 63·50—66·50, пшоно 80·00—82·00. крупи ячмінні 48·75—50·75, пенцак 48 50—50·00, просо краєве 43·50—44·50 макухи льняні 47·00—48·00, конюшина краєва 160 00—180 00, мак синій 115·00—125·00 мак сивий 90·00—100·00 Мішки ютові виробу Страдом Варта 1·68—1·72, мішки уживані добрі 1·38—1·42

## НОВИНКИ

— **Фотограф Янушевич** вул. Вінцентого Поля ч. 1. (бічна Зеленої). Тел. 59—60. 1258

— **Побільшення „Діла".** Вчорашнє число „Діла" появилося, як це мали нагоду переконатися наші читачі, у зміненому виді. Тепер наш орган буде все появлятися в такому виді. Він постійно буде мати 6 сторінок друку і буде друкуватись ґармондом. Загал наших читачів прийме ці зміни, напевно, прихильно. Особливо раді будуть з такої зміни ті наші читачі, що здавна жалувалися на дрібний (петітовий) друк. Йдучи на ті зміни і наражуючися на звязані з ними великі матеріяльні вклади, наше видавництво має повну надію, що український читаючий загал уповні підтримає всі його змагання в напрямі побільшення та поліпшення „Діла" як морально, так і матеріяльно. Морально присилкою матеріялів і дописів, а матеріяльно побільшенням числа передплатників.

— **На карту „Рідної Школи" звільняючу від алькогольних напоїв** зложив далі д-р Бабій Володимир, зубний лікар у Львові 10 зол.

— **Пригадуємо,** що відомий хор п. радника Купчинського співатиме **колядки в Преображенській церкві** в неділю, дня 13. січня ц. р. в год. 12. в полудне.

— **Каса Хорих і стороння лікарська поміч.** Буває часто, що заможніші члени Каси Хорих звертаються за лікарською помічю поза Касою. Виринає питання, чи Каса Хорих обовязана звернути членові кошти такого лікування. В таких випадках усі Каси Хорих відповідають, що обовязані звертати кошти лише тоді, коли конечна була негайна поміч або коли член звернувся за позакасовою помічю на основі виразного дозволу управи Каси. Дещо інакше виглядає справа на основі присуду Найвищого Суду. На основі того присуду, коли без сумніву устійнили, що якась лікарська поміч була конечна, а тої помочі Каса не могла дати з причини організаційних недостач, тоді Каса зобовязана звернути кошти лікування без огляду на те, чи хорий дістав заздалегідь згоду від управи Каси.

— **Стан засівів.** Головний статистичний уряд стверджує на основі звітів рільних кореспондентів, що на загал осінь сприяла озимині, роботи покінчено в пору, засіви закріпилися добре та виросли як слід. До половини грудня не завважено шкід, заподіяних вогкістю та морозами. Стан засівів у грудні у цілій Польщі в кваліфікаційних степенях, коли брати на увагу таку табелю: 5 — стан знаменитий, 4 — добрий, 3 — середній, 2 — поміркований і т. д. буде виглядати ось так: пшениця 3.7 (в 1927 році 3.4), жито 3.8 (в 1927 році 3.4).

— **Львівська хроніка.** Застрілився 16-літній син робітника Йосиф Міляцький з розпуки, що не міг продовжувати своїх гімназійних студій; батько не маючи засобів на освіту віддав дуже талановитого учня спершу до промислової школи, а коли й ця була за дорога до рушникаря. Там хлопець найшов під рукою бравнінг. — Погано закінчився стан наречецства для молодого зарібника Ізака Віцнера, якого наречена, кравчиня зі Замарстинова, не тільки побила, але ще й попарила кипятком на всьому тілі. — 6 міс. вязниці дістав клепарівський злодій Каз. Сузь, який пробував просто з крамничної виставки потягнути добра на кількасот зол.

— **Крамниця, де нас не розуміють.** Пишуть нам: Цими днями купував я шапку у фірми капелюхів Найвельта у Львові. Помічник у крамниці заявив, що не розуміє по українськи. Коли я звернув увагу завідуючому, що фірма, яка оголошує себе в нашій пресі, повинна мати помічника, що розуміє по нашому, цей відповів, що такі самі домагання можуть мати також... англійці та москалі. Про це подаємо до відома наших покупців.

— **Україніка.** У берлінськім деннику „Дер Таґ" у числі з 2-го грудня 1928 р. поміщена вступна стаття бувш. українського консуля Д. Оренчука п. з. „Кінець Росії Петра Великого".

— **Ріжні вістки.** Америк. посол Шерман у Берліні передав 4 міліони зол. для Гейдельберського університету; ці гроші зібрані в Америці прихильниками університету і бувш. його студентами. — Державні доходи Англії за перших 9 місяців біжучого фінансового року дійшли до 485,623.395 фунт. шт., а витрати 623,402.545. — У Києві помер у 70 році життя старий „народоволець" С. П. Мельників. — Агенти американського уряду примусової тверезости віднайшли на пароплаві, що приїхав з Куби 454 літрів спірту під покришкою чорнила. — Франц. посол у Букарешті передав майбутньому румунському королеві збірку ілюстрованих діточих книжок, переслану одним паризьким видавцем. — Обікрали доньку італійського короля інфанту Беатріче у церкві. — Мексиканські бандити п'рвали французького купця Сініоре і домагаються за його визволення 25.000 долярів. — На Суматрі вибухла епідемія віспи: у Баросі є 200 недужих, з чого 90 померло. — „Журналь де Женев" святкував цими днями 100-ліття свого істнування. — У Римі помер популярний італійський актор Карло Росеспана.

— **80-ліття почтової марки.** Цими днями святкували у Франції 80-ліття дня випуску першої почтової марки. В Англії почтова марка істнувала від 1840 р., а у Франції ще 8 літ утримувалась стара система. За висилку листа з Парижа в Руан брали 20 сотиків, в Діжон 70 сот., у Марсей 1 фр. 10 сот. Урядовець, що приймав на почті листи, брав гроші від висилаючого і видавав квиток. Аж посли почали домагатись заведення анґлійської маркової системи. Коли проєкт приняли 8-го травня 1848 р. по всій Франції розклеїли афіші про цю велику подію. На перших франц. марках була змальована голова Свободи; вони коштували 20 сот., 40 сот., і 1 фр. Дуже мало було по 40 сот. Нині вони коштують від 9.000 до 25.000 франків.

— **Герой дня в Льондоні.** Героєм дня в Льондоні молодий професор Добс, якого візвали до Букінґгемської палати до ложа небезпечно недужого короля. Молодий учений має всього 29 літ. Докторський диплом дістав він 5 літ тому, а вже три роки пізніше заняв професорську катедру в інституті біохемії в лічниці Мідльсекс. Коли його покликали до короля, він боронив погляду, що пацієнта треба лічити кальцієм і його рада дала відразу добрі наслідки. Добс, не зважаючи на свій вік, видрукував цілу низку поважних наукових праць, а найдений ним дешевий спосіб виробу „інсуліни", необхідної при лічінню діябетиків, зєднав йому славу між спеціялістами.

— **Світове кіно.** Американська преса повідомляє, що наслідник Валентіна Рамон Новарро, герой „Бен Гура" виступить небавком у Берліні та

Парижі як... оперовий артист у „Тосці“. — „Латинський кіно-союз“ і „Кіно-товариство франц. і чужинних повістярів“ обєднались у „Міжнародній кіновий союз“ з капіталом 7.600.000 фр. — „Перла Семіраміди“ — такий буде заголовок нової української радянської фільми, присвяченої історії міста Одеси. — У 80 р. життя помер відомий франц. кіновий актор П. Жорж. — У Голлівуді в фірмі „Парамавнт“ заанґажували на постійно російську артистку Ольгу Бакланову, що грала в останній фільмі „Чоловік, що сміється“ В. Гюго. — У Берліні приготовляють звукову фільму, присвячену Фр. Шубертові, якого гратиме артист Г. Тіміг. — У Берліні вийшов німецькою, французькою і англійською мовою перший експортний катальоґ радянських фільм. — Скількість кінотеатрів у Спол. Державах дійшла до 14.673. Щодня їх каси дістають більш як два міліони дол. Капітал покладений у ці підприємства доходить до 1 міліярда дол.

**— 20.000 потайних шинків.** Співробітники „Ню Йорк Телеграфу“ закінчили анкету про нарушення сухого режіму в Ню Йорку. Краще би її й не робили. На підставі зібраних ними даних у місті є 20.000 сховищ, де продають алькоголь на місці і „до хати“. Співробітники зібрали 500 зразків напитків, які продають у цих потайних захистах „мокрого режіму“ і піддали їх хемічній аналізі. Виявилось, що 51 із них мають у собі небезпечну отруту, 70 сфабрикованих з денатурату, 362 є небезпечні, бо зроблені з фальшивого алькоголю, а лише 17 зразків є зразкових, себто нормальних, як в Европі.

**— Рекорд літака.** Американський літак „Квешченмарк“, що почав у дні Нового Року рекордовий лет над Каліфорнією, вдержався в воздусі 150 годин 40 хв. У колах специялістів є погляд, що після цього досягнення, можливою є подорож довкола світа літаком.

**— В Америці лютує ґрипа.** Пошесть ґрипи, що досі ширилася в зах. стейтах Зл. Держав, перенеслася також до східних і півн.-східних стейтів. За останній тиждень у 39 містах померло там 2.031 осіб. За попередній тиждень у цілих Злуч. Державах померло 1275 осіб. За той сам час занедужало 2.000 людей.

**— Уніформи для стенотипісток.** Мексиканський уряд рішив завести для всіх стенотипісток уніформи, після завзятих та довгих дискусій у парляменті. Стверджено, що мексиканські машиністки (й без цього гарні) приходять до праці у таких чаруючих тоалетах, що урядники „зривають“ собі очі. Це впливає некорисно на видатність праці. Згідно з внесеними проектами одяги мають бути по коліна, з високими ковнірцями та довгими рукавами.

**— Швидкість машинового писання.** Американський часопис „Офіс Аплаєнс“ повідомляє, що якась панна Ріва Вол, яка може писати на машині лише лівою рукою осягнула незвичайну зручність. Без нічиєї помочі обслуговує вона свою машину, закладає папір, повертає візок, обертає валець і т. д. Підчас конкурсу писання на машині протягом чверть години осягнула вона скорість 60 слів на мінуту. При писанні одного і того самого речення скорість її праці доходить до 112 слів на хвилину. З цього приводу каже один французький фаховий часопис: Ми не сумніваємось про правдивість твердження американського часопису, додамо лише, що в Европі є всього кількох мистців, що вміють зробити те саме двома руками.

**— Чайний вечір „Української Бесіди“ і „Союзу Українок“.** Довідуємося, що заходами „Української Бесіди“ і „Союзу Українок“ львівське громадянство матиме нагоду провести приємно Маланчин Вечір і повитати в гарному настрою Новий Рік. Не сумніваємося, що кімнати Бесіди заповняться по береги старшим і молодшим поколінням, які однаково відчувають недостачу розривок і товариського життя. Початок в год. 9-ій вечером.

## Театри.

**Кооператива „Український Театр“ під дир. Й. Стадника.**

Субота 12-го, г. 7·30 веч. „Мадам Батерфляй“, японська опера на 3 дії. Нова вистава (премієра).

Неділя 13-го, г. 3. попол. „Гільтайська трійка“ (швець, кравець і столяр).

Неділя 13-го, г. 7·30 веч. „Орфей у пеклі“ (третій раз).

**Великий Міський Театр:**

Субота 12-го, г. 7·30 веч. „Одна одинока ніч“.
Неділя 13-го, г. 3·30 попол. „Ніжки на стіл“.
Неділя 13-го, г. 7·30 веч. „Одна одинока ніч“.
Понеділок 14-го, г. 7·30 веч. „Зломана драбина“ (50% знижки).

## Кіна.

„Аполльо“: „На провесні“ Жеромського.
„Лев“: „На провесні“.
„Оаза“: „Шейх Фазіль за мурами гарему“.
„Палас“: „Мадяри в сансоліа“.
„Фатаморґана“ „Червона танечниця“

## Дописи.

КАЛУЩИНА. **(30-літній ювилей чит. „Просвіти“ в Новиці).** В звязку з ювилейним святом Т-ва „Просвіта“ відсвяткувала в суботу дня 22. грудня 1928 р. читальня „Просвіта“ в Новиці 30-літній ювилей свойого істнування. По святочній Службі Божій і панахиді, яку відправив місцевий парох о. Ом. Король при співучасти лугового хору, вечером тогож дня в гарно прибраній салі читальні відбулася святочна академія. В програму свята входили хорові продукції та декламації. Реферували о. парох Ом. Король, п. Смольський Теодор та відпоручник філії з Калуша п. Король Іван. Саля читальні була по береги заповнена як своїми, так і позамісцевими учасниками, що прибули звеличати це небудєнне свято. До піднесення бадьорого настрою хвилі чимало причинився місцевий луговий хор, який під диріґентурою п. Короля Івана гарно відспіваними піснями захопив зібраних. Незвичайно миле враження викликав серед учасників реферат о. Ом. Короля, який відчитав списану проф. Королем Львом історію розвою читальні в Новиці. Новичани повинні бути вдячні проф. Королеві Львові, який чимало завдав собі труду над зібранням і списанням цінного матеріялу, причиняючись до звеличання свята. Деклямації виконали Дмитро Когут. Софія Хацевич, Марія Боднарчук та Іван Хацевич с. Ілька. Було би вказано, щоб кожна читальня постаралася списати свою історію, чим зазначила би тривкість свойого буття та вказалаб будучому поколінню, як ту просвіту здобувається, як її розуміти та по якому шляху йти до кращого життя. — Слід зазначити, що калуське староство, даючи дозвіл на устроєння ювілейного свята, з невідомих причин вичеркнуло з програми панахиду та заборонило її відправити. — **Учасник.**

ЗБАРАЖЧИНА. **(З документів часу).** Rzeczpospolita Polska. Województwo Tarnopolskie. Starostwo Zbar ż. L. 18817/3. Zbaraż, dnia 12. grudnia 192[illegible]. Do P. T. Zarządu Towarzystwa „Łuh“ w Skorykach, do rąk Iwana Chudego. Pismem z dnia 6. grudnia 19 8 jako przewodniczący stowarzyszenia „Łuh“ w Skorykach doniósł Pan Starostwu, że stosownie do § 8 statutu Tow. „Łuh“ na wszystkich zbiórkach mają jawić się w jednolitem umundurowaniu i z odznakami i że z dniem zgłoszenia w jednolitych mundurach będą występowali na wszystkich zbiórkach i przy paradach, jakkolwiek przez Zw. gminną w Skorykach został pan należycie poinformowany o obowiązujących przepisach, dotyczących noszenia mundurów. Wobec powyższego na zasadzie § 25 ustawy z dnia 15. listopada 1867 r. Dz. U. P. Nr. 134 o prawie stowarzyszenia się — zawieszam dalsze czynności stowarzyszenia, aż do stanowczego rozstrzygnięcia o rozwiązaniu. Od tego orzeczenia wolno Panu w ciągu dni 14 licząc od dnia następującego po dniu doręczenia wnieść odwołanie do Urzędu Wojewódzkiego w Tarnopolu przez tutejsze Starostwo. Ewentualnie wniesiony rekurs nie będzie miał mocy wstrzymującej. Starosta powiatowy Dr. Kraczkowski — Товариство „Луг“ у Скориках внесло просьбу а радше повідомило староство в Збаражі, що буде уживати такого мундуру, як приписує § 8 затвердженого статуту (Воєвідським Урядом в Тернополі з дня 10. лютого 1927 р. до ч Б П. 888). Староство в Збаражі у відповідь на це завішує Т-во „Луг“ у Скориках, мотивуючи це тим, що голова „Лугу“ був як слід поінформований громадським урядом у Скориках про приписи дотично ношення мундуру. Тимчасом ціла історія виглядає так: Члени Т-ва „Луг“ у Скориках не уживали взагалі мундуру. Війт будучи на сесії в старостві в Збаражі, сказав потім голові Т-ва „Луг“, що він має постаратись про дозвіл на мундур. На тій основі голова „Лугу“ повідомив староство дня 6. XII. м. р., що згідно з § 8 затвердженого статуту члени Т-ва будуть уживати такого мундуру, який прислугує § 8. А у відповідь на це староство в Збаражі поспішилося завісити діяльність Т-ва „Луг“ у Скориках.

**ЯРОСЛАВ (Свято „Зорі“.)** День 2. грудня м. р. буде памятний для ярославського міщанства, бо того дня основано ремісничо-промислове т-во „Зоря“. Досі міщани в Ярославі жили зовсім необєднані та незорганізовані, хоч їх станові інтереси цього вимагали. Така незорганізованість мусіла спричинювати нашому міщанству й ремісництву великі шкоди. Треба радіти, що зворот до кращого вже почався. Після підготовки прийшло згаданого дня до відкриття т-ва „Зоря“. Сподіймося, що воно буде справді провідною зорею для цього граничного міста. Свято відбулося в салі т-ва „Родина“ при дуже численній участи. Збори відкрив д-р Я. Пеленський, що вказав на значіння та мету товариства і привитав делегатів зі Львова: проф. Теод. Преторіюса від Міщанського Братства і пп. Галібея та Белеґая від т-ва „Зоря“. Опісля промовляли згадані делеґати. Після вибору виділу і голови п. Томи Преторіюса присутні зложили кількадесять зол. на допомоговий фонд. До т-ва вписалося відразу 87 членів. (Досі є вже 120 членів). Нове т-во винаймило для себе вже окрему домівку з садом і городом в найдогіднішій частині міста. — **Ярославський міщанин.**

ЖУРАВЕНЩИНА. **(Протиалькогольний плебісцит.)** Є в Журавенщині село, якому на імя Голешів. Це й моя парохія. Село [illegible] бідне, що йому подібне не легко найти. Величезна коршма в готицькому стилі з поверховими ґалеріями внутрі була цілим лихом для села від віків. У ній громадяни днями і ночами вікували і пропивали все, що мали. До війни ціле майже село мало йти на ліцитацію, а довги села виносили більше, як його майно. Наслідки тої налогової пиятики ще й такі, що майже що друга хата має умових чи фізичних калік, нераз кількоро в хаті. Серце болить дивитися на цей бідний нарід, якого коршма довела до руїни матеріяльної, фізичної і моральної. В році 1921 спровадився я до цього села, яке було знищене цілковито внаслідок воєнних ділань на місці. Лиш коршма одна, поранена вправді, та всеж таки ціло стояла, не лякаючись ніяких лихоліть. Моїм завданням від першої хвилини було відтягнути нарід від неї, хоч, що правда, по війні, як кажуть, відносини під цим оглядом дещо поправились. І не легко було це зробити, хоч ріжних способів я уживав. Аж ось минулого 1928 року в день Чесного Хреста попробував я щастя і попробував перевести протиалькогольний плебісцит, держачись, річ ясна, всяких формальностей, приписаних законом. Плебісцит дуже добре удався. Жіноцтво все сповнило свій обовязок: видно, що воно найбільше відчуло те лихо, яке вносила коршма в хати, в родинне життя. Мущини деякі неголували і навіть почали вести аґітацію „за коршмою“, але тільки між собою; прилюдно з тим не мали якось сміливости виступити. На диво і жид-коршмар голосував „проти коршми“, бо мабуть брав цей плебісцит на жарт, так, як багато його „пацієнтів“. Тимчасом воєвідство цей плебісцит затвердило і він став правосильним та обовязуючим. І так Голешів перший мабуть в цім запущенім на загал жидачівськім повіті, а в Журавенщині напевно перший рад не рад має бути нині тверезим. Може і з нього будуть колись люди, а добрий початок вже є, бо ось на дар „Просвіті“ зложили люди 100 зол., як ні одно село в Журавенщині (одно найбільше 49 зол.). Раджу отже всім священикам та учителям, щоб користали з того протиалькогольного закону, який є дійсно великим добродійством для нашого темного, бідного народу, що по війні зачинає, на жаль, знову вертати до чарки, а передовсім зачинає розпиватися молодь. На це звернім заздалегідь пильну увагу! — **о. Григорій Музичка.**

## ☦ ПОСМЕРТНІ ЗГАДКИ.

### ІЛЬКО СЕМАКА.

Дня 4. січня ц. р. помер в містечку Превідзи на Словаччині б. посол до австрійського парляменту й буковинського сойму Ілько Семака. Помер далеко від своїх рідних і близьких, далеко від рідного краю, за яким тужив до самої смерти.

Ілько Семака родився 1867 року в Бергометі, де його батько був православним священиком. Після закінчення студій у чернівецькому університеті був пок. Семака суддею в північній части Буковини, опісля кілька літ начальником суду в Солці, а вкінці радником і надрадником суду. В своїй урядовій службі кермувався завсіди справедливістю і людяністю. Винісши з рідної хати горячу любов до українського народу і скріпивши ці почування у студ. т-ві „Союз“, де належав до найідейніших членів, пішов у життя з сильною постановою: працювати для освітно-культурного й економічного піднесення українського народу на Буковині.

І справді пок. Семака працював по ріжних товариствах, їздив по селах, відчиняв читальні, взагалі: не відказувався ніколи від праці для народу, уважаючи її своїм обовязком. Українське громадянство Буковини віддячилось пок. Семаці за ту щиру працю, вибираючи його послом до краєвого сойму, а небавком і до віденського парляменту. Також його політична діяльність спрямована була на одно: на придбання свому народові якнайбільше здобутків, на зрівнання його в правах з іншими народами Буковини.

Опинившися з вибухом світової війни у Відні й перебувши там всі злидні еміграційного лихоліття, пішов на старости літ працювати по свому фаху у глуху словацьку провінцію, щоб заробити на прожиток для себе і своєї сімї. Там і скосила його люта смерть. — В. Й. П.!

**Теофіля з Носалевичів Юзьвяк,** жінка пароха в Брониці пов. Дрогобич, упокоїлася в Бозі дня 18. грудня 1928. Похорони відбулися в Броници дня 21. грудня 1928. — В. І. П.! 1269

## ОПОВІСТКИ

За оголошення редакція не відповідає

Загальні Збори Українського Лікарського Товариства відбудуться дня 26. січня 1929 р. в домівці Товариства при вул. Руській ч. 3/II. о год. 6. вечером. — Виділ.

**Замісць святочних і новорічних побачань зложили на „Рідну Школу" ВП.:** Фабрика пасти О. Левицька і С-на Львів 100 зол. замісто святочних і новорічних желань своїм відборцям. Марія і Ярослава Сасик, Львів 20 зол.; Сподітанєвичі Львів 10 зол., Михайло Бадюк 10 зол., д-р Володимир Бабій, Львів 10 зол.

**Надзвичайні датки на потреби „Рідної Школи" зложили ВП.:** Мирослава Шавалюк, учениця I. класи СС. Василіянок, Львів 20 зол. замісць ялинки, інж. Михайло Гамота 10 зол.; Стебницький Микола судія в Старім Самборі 100 зол., Успенська Церква 25 зол. замісць перекуски для хору, М. Яцевьо, надрадник Суду у Львові з нагоди вінчання 50 зол. для гімназії в Яворові; радник Ілля Коновда 30 зол. на покриття шкіл; Палій Василь, Львів 50 зол. замісць приняття в день іменин. — ВП. Жертводавцям складає щиру подяку Головна Управа. 1170 1—1

**Подяка американським землякам.** Український Дитячий Притулок у Подєбрадах складає щиру подяку українцям із Америки, а передовсім п-ні Марії Сочинці (Deaconess first Ukrainian Presbyterian Church), що в місяці листопаді м. р. прислала для дітей притулку чотири пакети: білля, суконки, теплі шапки й богато ріжного одягу. П-на Сочинка була цього літа в притулку та бачила незавидну долю дітей, що на зиму майже нічого теплого не мали. А найбільше дітей — це сироти або діти студентів-абсольвентів і робітників. Запомога п-ни Сочинки не перша від заокеанських земляків. Сто долярів одержав притулок від Т-ва ім. О. Кобилянської в Фордсон, 540 чеських корон від п. Цегельського, 30 чеських корон від п. Шевчука і Ню Кастль. Всім їм щира подяка! За Комітет: **Проф. С. Русова.** Прага, Вершовіце ул. Pricni 13.

## ДРІБНІ ОГОЛОШЕНЯ

За оголошення редакція не відповідає

**В**СЯКІ годинникарсько-юбілєрські роботи виконує найстаранніше Домбровскі-Розважевскі Львів (Гетель Жорж) вул. Академічна ч. 2. 2531 a) 32—?

**В**ІДДАМО кожному добру і певну егзистенцію без ніякого ризика. Письменні оголошення приймає за залученням почтового значка. **Ер-Ка-Верн** Мисловиці, Гор. Шлеськ 1?6 4—?

**В**ЛАСНИЧКА вищої школи жіночого кравецтва повідомляє, що при школі відкрито робітню жупдурків для учениць жіночих шкіл, по ціні 20 зол. Також приймає працю в найскромніщім крою, по найнижчих цінах. М. Козловська, Академічна 22. 497 18—?

**Г**ОДИННИКИ тільки найліпших фабрик препишні продає за готівку і на рати від десяти літ з найліпшої сторони звісна фірма **Іван Лельтенрайх,** Львів, пл. Марійська ч. 5 132-?

**Л**ІЧІТЬСЯ ВОДАМИ МІНЕРАЛЬНИМИ фабрики „Здрове". Ділають краще всіх инших! Дістати можна в Аптиках. 874 9—9

**Н**А ПРОДАЖ реальність є задаючися з дому о 4 кімнатах, будинків господарських 1/ морґового саду і 6½ морга города, положена 3 км. від повітового міста і желізниці, надасся на літнисько. Ціна 4.000 долярів. Зголошення до Адміністрації „Діла" під „Оказійне купно". 1178 3—4

**М**УЗИЧНИЙ КАТАЛЬОГ всіх краєвих та закордонних видань висилає даром і оплатно Книгарня Наук. Т-ва ім. Шевченка у Львові, Ринок 10 1151 6—8

**Д**ОБРЕ ПЛАТНИЙ ЗАРОБІТОК дають Шоферські курси І. Гайтлінґера, Львів, вул. Зелена ч. 7. 1242 2—15

**П**РОДАМ сальоновий гарнітур в народнім стилю критий килимами. Зголошення від 4—6 Коперника 42 б. м. 7 1254 2—2

**К**ОНЦИПІЄНТА о читкому одібного приймається від дня 15. січня н. р. канцелярія адвоката Д-ра А. Жуковського в Підволочисках. Подати услів. Неприваті оферти останутьбез відповіди. 1241 2—3

**П**ОШУКУЮ панночки до 2-літнього хлопця, яка могла би денно по кілька годин посвятити дитині і дати їй передшкільне виховання. — Марія Ганусяк, вул. Театинська ч. 3. 1?65 1—1

**К**УРСИ ТОРГОВЕЛЬНІ П. Гірмерпрунга, вул. Личаківська ч. 34, приймає вписи на новий 5-ти місячний курс торговельний, окремо для абітурієнтів. Стенографія. Писання на машинах. 1571 1—1

**16** ЛІТНЯ ївчина селянка, шукає служби в українській родині. Зголошення до кан. під Селянка. 1272 1-2

**Г**РИБИ. Висилаю почтою за попередньою оплатою, гарні, вибирані гриби (найменше 5 кл.) по 24 зол. за кільо, також повила з чистих сливок з цукром бочілочка 5 кг. 1? зол.; правдива овеча бриндзя в 5 кг. бочілочках за 15 зол.; волоські оріхи 5 кг. за 20 зол. та велико сушені грущі 5 кг. за 12 зол. — **Фірма М. Штуммер Косів к. Коломиї.** 11875 10

**Н**ОВІ НОТИ. В. Безкоровайний: Думи мої. Садок вишневий — міш. хор. На городі пастирнак — муж. хор. Калина — сольоспів. 1259 1—3

**І**ВАН ЛЕВИЦЬКИЙ. Ноти на скрипку з фортепяном. Ішов Українськ й танок. Червона Калина, марш (челльо adlibit.). Гетьмани. Дума. — Жіночі хори: (оп. Пауз). Мішані хори: Тече вода. Минеться ніч. Гаврь на криниці. 1268

**П**ЕРЕСТОРОГА! Перестерігається українське громадянство взагалі, а зокрема книгарство і видавництва перед слідуючими несовісними платниками: Іван Микитюк, трафіка в Стрию на Помірках не викупив векселя на 40 зол. ще минулого року, а мимо того далі пробує брати календарі без грошей, а нікому принціпово не платить. — Михайло Шиманський в Борщеві не викупив векселя на 100 зол. а при судовій екзекуції заслоняється тим, що в него нема що заняти. — Стефан Семчишин, після його заподання з Дидьової п. Литовиска побрав у нас товар на зол. 50, даючи на те вексель кооперативи Згода в Дидьовій з підписом Кецко Петро. Листівка висилана до Дидьової, вернула назад, що там такі люди незнані. (Дальше буде). — В-во „Русалка" у Львові. 1266 1-1

## ОГОЛОШЕННЯ

За оголошення редакція не відповідає

Спеціяліст недуг легенів, серця і жолудка

**Д-р Фелікс Ган**

**Львів, Городецька 46.**

41? Пересвітлення Рентґеном 8 ?

**ВІЛЬГЕЛЬМ ЛЕБЕР**

**Конфекційний Дім Одягів мужеських, жіночих і діточих**

1220 **в СТАНИСЛАВОВІ** 2—2

**вул. Сапіжинська, ч. 11.**

**Сталі ціни видно на кожній штуці.**

**Львівські САМОХОДОВІ КУРСИ**

**вулиця Міцкевича ч. 28**

Одинокі курси в Східній Галичині, яких система спеціяльних шкільних возів і закорд. показових, система навчання гарантують швидку і докладну науку. 1260 1—1

**Початок курсу 14. I. 1929.**

Вписи щоденно від 8—10. Оплата 160 зол. або 90 зол., перша рата 20 зол. Оглядайте плякати. Жадайте проспектів. - Зам сценим мешкання.

## Подяка.

Підписана Старшина складає поклонливу подяку Высокоповажаному Пану Олександрови Горуцькому у Львові за щедрий дар книжками в хосен бібліотеки Школи ім. кн. Льва у Львові на Личакові. — **Старшина Кружка „Рідної Школи" ім. кн. Льва у Львові на Личакові.** 1267 1—1

L. M. 196.789.28.
W. II.

## Оголошення!

Львівське Воєвідство рескриптом з дня 1. XII. 1928. Ч. СА. 12219/28 затвердило ухвали прибічної Ради Комісара Ряду міста Львова з дня 14. і 28. червня 1928 року **в справі введення** в місті Львові комунального податку від незабудованих площ і ґрунтів будівельного характеру, якого статут рівночасно оголошує Маґістрат на урядових таблицях оголошень в Ратуші і дільничних Комісаріятах.

У звязку з тим взиває Маґістрат всіх власників незабудованих площ і ґрунтів будівельного характеру, щоби по думці § 7. статуту зложили в часі **3-ох днів ц. є. до дня 5. лютого 1929 року** у відповідних міських Комісаріятах дільничевих **декларації** до виміру цего податку на рік 1928 і 1929 на урядових друках, які на бажання безплатно видає відповідний комісаріят.

Незложені декларації в поданім терміні, згладно зложення — з думкою ухилення від обовязку оплатити данину — неправдивих віз ань, або неповних будуть карані по думці § 16 статуту грівною до висоти 20-кратної втраченої данини або на втрату нагаженої.

**Маґістрат кор. стол. міста Львова**

У Львові, дня 2. січня 1929 р.

**Д-р Отто Надольскі в. р.**

Комісар Ряду з о. Президента міста

1257 1—1

**НЕРВОЛЬ**

**Хеміка д-ра Францоза,**

одинокий радикальний і випробований середник (натирання) на

**РЕВМАТИЗМ**

**кольку з причини перестуди, на постоїл, іскріас і т. п.**

Жадати в аптиках. Жадати в аптиках.

Вибір і головна продажа.

**АПТИКА МІКОЛЯША**

**ЛЬВІВ, КОПЕРНИКА ч. 1.**

870 19—?

## Подяка.

Подобалося Всевишньому покликати до Себе дня 18. грудня 1928 р. найдорожшу дружину та найдіжшу маму бл. п. Теофілю з Носалевичів Юзьвяк. — В тім тяжкім горю приніс нам богато потіхи і розради Впр. О. Іванусів який многократно в тім часі нас відвідав. — Рівнож і доокольне Впр. і Всч. Духовенство виявило нам вельми богато щирого співчуття та шануючи память Покійної, віддало Її послідну прислугу, відпроваджуючи Її на місце вічного супочинку. — В першу чергу дякуємо Впр. О. деканові Шевчукові за провід в похороні, а дальше: Впр. О. професорові Юзьвякові за слово наповне потіхою і надією Божого Милосердя, виголошене над домовиною коло хати, Впр. О. Погорецькому за надгробне слово повне розра и, Впр. ОО. Хотинець емв., Дуркотові, Чижовичеві, Рудаєвському, Войтовичеві, Барановському, Шумському, Ніколовичеві, Ковалю св. ЧСВВ. і Мазарові за їх участь в похороні, а також ВП. П. контр. пов. Камінському з Дрогобича і Романякові учит. зі Снятинки, а вкінці лахистові Спрітському в Дрогобичі за висилання своєї відпоручниці Сестри до участи в похороні. — За ті всі співчуття, слова потіхи і розради, як і за участь в тім сумнім обряді похоронним щире Спаси-Біг всім учасникам того сумного обряду. — Броница, дня 30 грудня 1928. **о. Михайло Юзьвяк, муж, о. Стефан, Олександер, Роман, Анатоль — сини.** 1263 1-1

1235 **УРОЛЬОГ** 1—?

**Д-р Маркил Граф**

ординує в недугах нирок і мочових від 4—6 **вул. Фредри 7. Тел. 66-35.**

**ЖІНКИ!** Дуже богато жінок терпить на внутрішне обірвання, яке звичайно виступає по пологах, з тяжкої праці, з двигання та богато інших причин. Тому жінка певно буде здорова, охоча до життя і праці, як що спровадить собі спеціяльний бандаж про и обірвання внутренностий.

При замовленню треба подати міру в центиметрах або ниткою: 1) в пасі, ) в полесо через черево, 3) в колесо під черевом, дальше ріст (високий, низький або середний) кількість перебутих пологів. Також описати чи є нестравність жолудка, утиск і болі в середині, біль голови і часто навіть очей, біль в крижах, плечах і під лопатками, біль в підчереві, біль в пахвині, біль одної або обох ніг і т. д.

Все докладно описати і з повним довіррям спровадити бандаж або спеціяльний гумовий пас черевний, злаждений і доповнений відповідною пельотою відповідно до роду недомагання. Ціна від 25 до 40 зол. надзвичайної конструкції піна вижча.

При недомаганнях і недугах з приводу внутрішнього обниження або обірвання: жолудка, кишок, матиці і нирок, ніякі лікарства не помагають але тільки чвилево успокоюють терпіння. Тому також одиним лікарством крім операції є приноровлення бандажу, набутого у спеціялісти бандажисти. М. Л. ПОЛЯЧЕК в Самборі ч. 7.

Також і для мущин доставляється спеціяльні паси проти обниження жолудка, нирки і кишок. Бандажі пропускові, що звсмотрюють найбільші і застарілі руптури пупця, черева, уда, пахвини і навіть усунені в долину. Гумові панчохи проти жилаків і пухнення ніг. Мочниці гумові для ослаблених на міхур мущин і жінок до вживання підчас ходу, праці, подорожі і в часі спання. Прямодержаки і коректори проти згорблення і скривлення хребта. Протези штучних рук і ніг для калік і ампутованих. 1146 4-4

**У**КРАЇНЦІ! Шадіть важко запрацьований гріш. Негайно напишіть листівку а вишлемо кожному безплатно ілюстровані цінник мануфактур н. Просимо адресувати „Polska Produkcja" Łódź Kilińskiego 4. 1262 1—1

**ХТО — НЕ — ЗНАЄ — ЩЕ**

**виробів нашої ФАБРИКИ СУКНА і КОЦІВ з чистої овечої вовни, краєвого виробу, нехай жадає прібок і цінників. Бунди на взір славуцьких, куртки, льодени, шевьоти і купони на убрання, дерки на коні, коци на ліжка, плєди.**

1092 7—15 ЗАРЯД ДІБР І ПРОМИСЛОВИХ ЗАВЕДЕНЬ

Висилка детайлічна прямо з фабрик.

**РОМАНА ЖУРОВСЬКОГО**

**ЛЕШКІВ, п. Варяж** (Ст. Галичина)

**:: НАЙБІЛЬША В КРАЮ ФАБРИКА ДЗВОНІВ ::**

**БРАТІВ ФЕЛЬЧИНСЬКИХ**

**В КАЛУШІ, ВУЛ. СІВЕЦЬКА ч. 18.**

**В ПЕРЕМИШЛІ ВУЛ. КРАСІЦЬКОГО ч. 63.**

**відливає на замовлення дзвони гармонійні й поодинокі, а постійно удержує на складі понад 200 штук готових дзвонів у вазі від 10 до 600 кг.**

**ЦІНИ ПРИСТУПНІ - СПЛАТА РАТАМИ**

При важніших запитаннях просається письма до нас висилати рекомендовано

2525 30—52

TO SZCZYT DOSKONAŁOŚCI GRAMOFONÓW i PŁYT "His Master's Voice"

**„HIS MASTER'S VOICE"**

**признані на цілім земськім кулі як найпрецизніші**

**THE GRAMOPHONE Co Ltd. LONDON**

Генеральне Представництво на Польщу

**Йосиф Векслер**

Ексклюзивні бюро і фабрики торговельних палати

**ВАРШАВА, вул. Маршалковська ч. 132.**

**КРАКІВ,** 871 11 ? **ЛЬВІВ,**

**Фльоріянська ч. 25. Сикстуська ч. 2.**

**Вже продається**

1264 1—1

**Б. ЛЕПКОГО**

**Полтава т. II.**

Ціна брош. . . . . . . . зол. 10'—

Оправ. в півполотно . . . . . „ 12.—

Оправ. в ціле полотно з золотими витисками „ 13·50

**Замовляти в книгарні Наук. Т-ва ім. Шевченка, Львів, Ринок ч. 10. та у всіх українських книгарнях.**

За редакцію відповідає Василь Мудрий. Видає Видавнича Спілка „Діло". ?Друкарні Видавничої Спілки „Діло", Львів, Ринок ч. 10.